

Sygn. akt III AUa 1356/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lutego 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Marta Fidzińska - Juszcak
Sędziowie:	SSA Halina Gajdzińska SSA Ewa Drzymała (spr.)
Protokolant:	st.sekr.sądowy Mariola Pater

po rozpoznaniu w dniu 20 lutego 2013 r. w Krakowie

sprawy z wniosku **S. B.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.**

o prawo do emerytury z obniżonym wiekiem emerytalnym

na skutek apelacji organu rentowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C.

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie Wydziału VIII Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 21 czerwca 2012 r. sygn. akt VIII U 680/12

z m i e n i a zaskarżony wyrok i oddala odwołanie.

Sygn. akt III AUa 1356/12

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 21 czerwca 2012 r. Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział VIII Ubezpieczeń Społecznych: I. zmienił zaskarżone przez **S. B.** decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. z dnia 1 marca 2012 r. i z dnia 16 marca 2012 r. w ten sposób, że przyznał S. B. prawo do emerytury od dnia 20 grudnia 2011 r.; II. nie stwierdził odpowiedzialności Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. za opóźnienie w wypłacie świadczenia.

Jako bezsporne Sąd Okręgowy przyjął, że wnioskodawca S. B., ur. (...), w dniach 9 grudnia 2011 r. i 2 marca 2012 r. występował o emeryturę. Na dzień 1 stycznia 1999 r. udokumentował 26 lat i 19 dni okresów składkowych oraz 7 miesięcy i 3 dni okresów nieskładkowych, tj. łącznie 26 lat, 7 miesięcy i 22 dni, w tym 10 lat, 9 miesięcy i 27 dni pracy w szczególnych warunkach. Wnioskodawca nie przystąpił do Otwartego Funduszu Emerytalnego i od dnia 20 grudnia 2011 r. nie pozostaje w zatrudnieniu.

Nadto w oparciu o zeznania świadków A. D. i M. B. ustalił Sąd Okręgowy, że w okresie od dnia 3 listopada 1994 r. do 14 marca 1998 r. z przerwami w zatrudnieniu, wnioskodawca pracował w (...) sp. z o.o. w O. jako maszynista ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych. Pracę tę wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, w szczególności jako operator koparki (...) oraz spychacza DT-75. Jako maszynista ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych wnioskodawca narażony był na hałas, wibracje i zmienne warunki pogodowe. Sąd dał wiarę słuchanym w sprawie świadkom, z uwagi na fakt, że byli oni zatrudnieni wspólnie z wnioskodawcą w spornym okresie w (...) sp. z o.o. w O., a zeznania ich są logiczne i wzajemnie się uzupełniają.

Wobec tych ustaleń Sąd Okręgowy powołał się na treść przepisu art. 32 i art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 ze zm.) i wywiódł, że prawo do emerytury przysługuje ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r., będącym pracownikami, którzy w dacie złożenia wniosku o przyznanie emerytury osiągnęli wiek emerytalny wynoszący 60 lat, nie przystąpili do Otwartego Funduszu Emerytalnego (albo złożyli wniosek przekazanie środków zgromadzonych na rachunku OFE) oraz rozwiązali stosunek pracy, jeśli na dzień 1 stycznia 1999 r. posiadają zatrudnienie wynoszące co najmniej 25 lat (dla mężczyzn) oraz udowodnili 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Wnioskodawca S. B. osiągnął wiek 60 lat oraz posiada ponad 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, w tym również ponad 15 lat pracy w szczególnych warunkach. W ocenie Sądu Okręgowego, do stażu pracy wnioskodawcy w szczególnych warunkach należy bowiem zaliczyć również zakwestionowane przez organ rentowy okresy zatrudnienia z przerwami w okresie od dnia 3 listopada 1994 r. do 14 marca 1998 r. w (...) sp. z o.o. w O. jako maszynista ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych. Praca na tym stanowisku była pracą w szczególnych warunkach wykonywaną stale i w pełnym wymiarze czasu i została ujęta w wykazie A Dział V pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r. nr 8, poz. 43). Pomimo faktu, że jako pracę w szczególnych warunkach nie można było uznać – z uwagi na brak dowodów – zatrudnienia w okresie od dnia 22 stycznia 1970 r. do 25 kwietnia 1970 r. w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w K. Filia w Z. w charakterze palacza nieautomatyzowanych kotłów parowych lub wodnych typu przemysłowego oraz w okresie od dnia 23 marca 1998 r. do 30 listopada 1998 r. w (...) sp. z o.o. w B. jako maszynista ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych (ponadto w tym okresie wnioskodawca odbywał służbę wojskową) – stwierdził Sąd Okręgowy, że wnioskodawca i tak posiada ponad 15 lat pracy w szczególnych warunkach. Spełnił więc wszystkie przesłanki wymagane do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku w trybie art. 184 w zw. z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS i zmienił zaskarżoną decyzję w tym kierunku. Nie uznał natomiast Sąd Okręgowy, aby organ rentowy ponosił odpowiedzialność za opóźnienie w wypłacie świadczenia wnioskodawcy, albowiem wnioskodawca nie udokumentował wykonywania pracy w warunkach szczególnych stosownymi świadectwami pracy, zatem ustalenie powyższych okresów innymi dowodami możliwe było jedynie w postępowaniu odwoławczym.

Apelację od wyroku Sądu pierwszej instancji wywiódł Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K.. Zaskarżając go w całości zarzucił naruszenie art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 ze zm.) poprzez przyznanie wnioskodawcy prawa do emerytury pomimo, że nie posiada on co najmniej 15 lat stażu pracy w szczególnych warunkach i wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania.

W uzasadnieniu apelujący podniósł, że brak było podstaw do przyznania wnioskodawcy emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach. Zdaniem apelującego nawet po uwzględnieniu do stażu pracy w szczególnych warunkach okresów uznanych przez Sąd pierwszej instancji, wnioskodawca nadal nie posiada wymaganych 15 lat. Wraz ze spornymi okresami legitymuje się okresem 13 lat, 10 miesięcy i 9 dni takiej pracy.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja zasługuje na uwzględnienie, albowiem podniesione w niej zarzuty są trafne.

Nie powtarzając trafnych wywodów Sądu pierwszej instancji odnośnie warunków nabycia prawa do wcześniejszej emerytury w trybie art. 32 w zw. z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227 ze zm.), które w całości przytoczył, należy jedynie podkreślić, że jednym z tych warunków jest posiadanie na dzień 1 stycznia 1999 r. zatrudnienia wynoszącego co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Sąd Okręgowy przyjął, że wnioskodawca legitymuje się takim stażem, albowiem poza niekwestionowanymi przez organ rentowym okresami zatrudnienia w szczególnych warunkach 10 lat, 9 miesięcy i 27 dni (od 1 czerwca 1982r. do 6 maja 1992r. i od 23 maja 1992r. do 12 kwietnia 1993r.) do tego rodzaju stażu pracy należy wnioskodawcy uwzględnić również okresy zatrudnienia od dnia 3 listopada 1994 r. do 14 marca 1998 r. (z przerwami) w (...) sp. z o.o. w O. na stanowisku maszynisty ciężkich maszyn budowlanych lub drogowych. Tymczasem jak trafnie zarzucono w apelacji po zsumowaniu wszystkich okresów łącznie wnioskodawca posiada jedynie 13 lat, 10 miesięcy i 9 dni pracy w szczególnych warunkach. Wszystkie uznane przez Sąd pierwszej instancji sporne okresy pracy wnioskodawcy w (...) sp. z o.o. w O. (od dnia 3 listopada 1994 r. do 31 grudnia 1994 r., od dnia 2 stycznia 1995 r. do 15 czerwca 1995 r., od dnia 17 czerwca 1995 r. do 31 sierpnia 1995 r., od dnia 6 września 1995 r. do 31 grudnia 1995 r., od dnia 9 kwietnia 1996 r. do 31 października 1996 r. i od dnia 18 listopada 1996 r. do 14 marca 1998 r.) wynoszą bowiem 3 lata i 11 dni. Sąd pierwszej instancji bezpodstawnie przyjął więc, że wnioskodawca posiada ponad 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W konsekwencji dokonując niewłaściwej oceny ilości wykonywanej przez wnioskodawczynię pracy w spornych okresach, Sąd pierwszej instancji naruszył przepisy § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43, ze zm.) w zw. z art. 32 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, odsyłającym do rozporządzenia przy ustalaniu szczegółowych przesłanek nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku. W ramach wszystkich udowodnionych okresów zatrudnienia wnioskodawca nie świadczył bowiem pracy w szczególnych warunkach w wymiarze co najmniej 15 lat. Nie było więc podstaw do przyznania mu prawa do emerytury w trybie art. 184 w zw. z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. To zaś skutkowało zmianą zaskarżonego wyroku i oddaleniem odwołania.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., zmienił zaskarżony wyrok i orzekł jak w sentencji.